Întrebare și răspuns

Întrebarea 11: Ce înseamnă pluralul „noi” din Geneza 1.26 („Să facem [noi] om după chipul Nostru”)? Se poate deduce din aceasta o participare a îngerilor la crearea omului și, prin urmare, posibil, chiar și o asemănare a omului *cu îngerii?*

Răspunsul A:

Dumnezeu a zis: „Să facem [noi] om.” Credincioșii au meditat asupra acestui „noi” încă din vechime. Deja părinții Bisericii aveau gânduri în această privință, ba chiar, înaintea lor, și vechii învățători iudaici ai Legii. În esență, au fost date **trei** *răspunsuri:*

1. Ar fi vorba de o *consultare a lui Dumnezeu cu îngerii.* Așa au interpretat vechile targumuri iudaice[1], precum și Filon, contemporanul Domnului, celebrul filosof iudeu din Alexandria egipteană. Și exegeții mai recenți au susținut această interpretare ocazional. Aceeași idee stă la baza și întrebării de mai sus. Ca dovadă, se menționează în astfel de cazuri pasaje precum Psalmul 8.5 (Evrei 2.7) și Luca 20.36. Acest din urmă verset spune că cei desăvârșiți, în starea de înviere, vor fi „asemenea îngerilor”. Totuși, trebuie să respingem această concepție în totalitate, deoarece:

a) Există, într-adevăr, adunări cerești ale îngerilor și adunări judecătorești ale îngerilor în lumea de sus, înaintea tronului lui Dumnezeu (1 Împărați 22.19 și versetele următoare; Psalmul 89.7; Daniel 7.10). Dar pentru a susține că Dumnezeu, într-un *act* **creator,** *Se unește* cu ființe create printr-un *„noi” comun*, oricât de înalt ar fi nivelul lor de existență, lipsește orice temei scriptural. Ba mai mult, pasaje precum Isaia 40.13 și Isaia 44.24 exclud această idee în mod categoric. Acolo profetul spune: „Cine L-a îndrumat pe Duhul DOMNULUI și L-a învățat, ca sfătuitor al Său? *Cu cine S-a sfătuit* El și I-a dat înțelegere, și L-a învățat cărarea judecății, și L-a învățat cunoștința, și I-a arătat calea priceperii?” (Isaia 40.13,14). Și mai clar este celălalt pasaj, care se referă tocmai la creație: „Așa zice DOMNUL, Răscumpărătorul tău, și Cel care te-a întocmit din pântece: «Eu sunt DOMNUL care a făcut toate lucrurile; care **singur** am desfășurat cerurile»” (Isaia 44.24). Puterea *creatoare* și dreptul de *a crea* aparțin *numai* lui Dumnezeu, *Celui* necreat! În aceasta, El nu Își împarte onoarea și puterea cu nicio creatură, pe care El Însuși a adus-o la existență prin propriul Său Cuvânt.

b) Atunci, însă, nu se poate vorbi nici de o asemănare a omului cu *îngerii*. Desigur, conform planului lui Dumnezeu, există *concordanțe* foarte esențiale între umanitatea ideală și ființa îngerilor; dar acestea își au originea în faptul că amândouă au fost create *după modelul comun al sfințeniei și dragostei divine,* nu în faptul că una dintre ele, omul, ar fi fost creat după chipul celuilalt, al îngerului. Nici pasajul din Luca 20.36 nu afirmă aceasta; căci acolo se vorbește *numai în două aspecte* despre o concordanță a umanității transfigurate cu îngerii sfinți ai cerului, și anume că pentru oamenii mântuiți și desăvârșiți nu va mai exista nici relația pământească a căsătoriei, nici moartea. „Dar cei socotiți vrednici să aibă parte de veacul acela și de învierea dintre morți nici *nu se*

[1] Acestea sunt traducerile și comentariile Vechiului Testament în limba arameică, sub formă scrisă începând din secolul al treilea după Hristos, înainte de acestea în formă orală în sinagogi. (Er. Sr.)

însoară, nici nu se mărită; pentru că ei *nici nu mai pot muri,* pentru că sunt ca îngerii și sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii” (Luca 20.35,36). Faptul că noi interpretăm corect acest pasaj, prin aceea că această „asemănare cu îngerii” nu o înțelegem ca pe o „egalitate de rang cu îngerii” generală, ci o raportăm la chestiunea relațiilor matrimoniale — *despre care, de altfel, se vorbește doar în acest context!* —, ne dovedește și pasajul paralel: „Pentru că la înviere nici nu se *însoară,* nici nu se *mărită,* ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer” (Matei 22.30).

c) Acest lucru nu exclude însă în mod direct posibilitatea ca Dumnezeu, la crearea și formarea trupului uman (Geneza 2.7; 22), să se fi folosit într-un fel de îngeri ca executanți ai rânduielilor Sale și împlinitori ai poruncilor Sale (compară cu Psalmul 103.20). Dar dacă este așa și în ce măsură aceasta ar putea fi parțial afirmat în anumite circumstanțe, *nimeni* nu poate spune ceva cert, *iar orice speculație în acest sens este zadarnică.* Personal înclinăm mai degrabă spre un „nu”, și anume având în vedere cuvintele psalmistului referitoare tocmai la creație: „*El* a spus și a fost; *El* a poruncit și aceea a luat ființă” (Psalmul 33.9). Chiar dacă îngerii sunt în nenumărate *alte* chestiuni de guvernare ale lui Dumnezeu, „împlinitori ai Cuvântului Său” și instrumentele de executare a poruncilor Sale (fără ca prin aceasta să înceteze vreodată să fie faptele *Sale* și instrumentele *Sale*): *în actele puterii Sale* de Creator, *Dumnezeu stă* **singur** și Se folosește de **Cuvântul** Său ca mijloc de realizare al planurilor Sale creatoare! Apoi, *după* actul propriu-zis și fundamental al *creației,* Dumnezeu poate lăsa să se manifeste principiul *dezvoltării,* iar *aici,* în administrarea și reglementarea naturii, îngerii pot avea sarcini mari și importante, pe care noi nu le putem înțelege; însă *aici,* unde este vorba despre chestiunea *creației* propriu-zise, aceste relații *nu intră,* în opinia noastră, în discuție.

2. Al doilea răspuns vede în pluralul „noi” din Geneza 1.26 o *formă de plural care exprimă suveranitatea și măreția.* Dar nici acest răspuns nu ni se pare suficient de profund; căci, deși conducătorii umani folosesc adesea această formă de exprimare (de exemplu, „Noi, împăratul Wilhelm, prin harul lui Dumnezeu”), totuși, din câte știm, nu găsim în Sfânta Scriptură niciun exemplu în care *Dumnezeu* să folosească acest plural fără echivoc.

Ajungem astfel la un al treilea răspuns, care, după părerea noastră, răspunde cel mai bine problemei de față.

3. *„Noi” este pluralul* **plinătății divine;** *Dumnezeu vorbește din plinătatea puterilor și naturii divine pe care le posedă, la plural despre Sine și cu Sine.* Unitatea divină se adresează tuturor reflectărilor Sale; toate acestea trebuie să se concentreze; întreaga plinătate a Divinității trebuie să se miște plină de viață, pentru a crea omul după „chipul Său.” Dar, în același timp, se sugerează încă ceva mai mult; aici, în istoria revelației divine, se află *germenul unei diferențieri în Dumnezeu,* așa cum apare deja chiar în primele versete ale Bibliei, în juxtapunerea dintre „Dumnezeu” (Elohim) și „*Duhul* lui Dumnezeu” (Ruach Elohim) (versetul 1: „La început, *Dumnezeu* a creat cerurile și pământul”, și versetul 2: „*Duhul* lui Dumnezeu Se mișca peste suprafața apelor”). Pe parcursul revelației ulterioare a vechiului legământ, această diferențiere devine și mai evidentă, întrucât alături de „Iehova” este așezată *„Înțelepciunea”* și se vorbește despre aceasta într-un mod aproape personificat – vezi Proverbe 8.22—31![2] Este adevărat că

[2] Compară cu Anuarul 9, întrebarea 4. (Redactorul coordonator F.K.)

puterile și însușirile infinite, concentrate în Ființa divină și absolută, sunt *mai mult* decât simple forțe și însușiri, fiind *realități supranaturale* care, odată cu progresul revelației divine a mântuirii, se evidențiază tot mai clar ca **Persoane** ale Ființei divine. Și chiar dacă, din punctul de vedere al scriitorului și cititorului vechi-testamentar, multe lucruri erau încă neclare și ascunse la început, noi, cei care avem lumina revelației depline a noului legământ, putem spune împreună cu Luther despre acest „noi” din Geneza 1.26: „Din aceste cuvinte reiese în mod necesar că în Divinitate trebuie să existe mai mult decât o singură Persoană, deoarece El spune: «Să facem [noi] om», respectiv, «un chip, care să fie asemănător *nouă*» . Căci cuvântul *«noi!»* arată că Cel care vorbește nu este *singur*.”

Astfel, odată cu pluralul plinătății divine — chiar dacă nu încă din perspectiva istorică și vechi-testamentară, ci totuși din cea eternă și nou-testamentară — este dată în același timp și *pluralitatea* **Trinității divine în unitate.** Și prin aceasta, poziția noastră capătă în același timp o legătură cu *Hristos,* Fiul lui Dumnezeu. Privim aici într-o conversație pe care Tatăl a purtat-o cu Fiul și cu Duhul Sfânt (compară cu Psalmul 110.1; Psalmul 2.7,8!) și aflăm că *nu numai Tatăl, ci și Fiul și Duhul Sfânt sunt modelul etern al existenței noastre.*

Noi trebuie să fim chipuri create ale marelui Dumnezeu! Poate oare omul să fie mai înnobilat decât să devină *„chipul lui Dumnezeu”* și de a deveni asemenea Fiului lui Dumnezeu? Poate exista o vocație mai înaltă decât aceasta? În sfințenia voinței Sale, în înțelepciunea cunoașterii Sale și în fericirea simțirii Sale, el trebuie să fie o imagine a libertății, a spiritualității și a fericirii marelui său Creator! Cele trei forțe ale sufletului său (voința, rațiunea și sentimentul) trebuie să fie pentru totdeauna o transfigurare triunitar creată a caracterului triunitar[3] al Dumnezeului etern! Iar în ceea ce privește în mod special relațiile sale cu *Fiul* lui Dumnezeu, el nu trebuie doar să devină asemănător cu „chipul Său” din punct de vedere *spiritual* și *sufletesc*, „ca El să fie Cel întâi-născut între mulți frați” (Romani 8.29); ci și *trupește* este întocmit după prototipul etern prezent în Dumnezeu al trupului de glorie al Fiului lui Dumnezeu, care a fost transfigurat pentru totdeauna odată cu Învierea Sa (compară cu Filipeni 3.21; 1 Corinteni 15.48,49).

Dar chiar și acum trebuie să reflectăm gloria lui Isus. Din ochii noștri trebuie să strălucească bunătatea Sa, din slujirea noastră trebuie să radieze dragostea Sa. Întreaga noastră purtare trebuie să „vestească virtuțile Sale” (1 Petru 2.9); ființa noastră trebuie să-L aibă *pe El ca și conținut*, iar din viața noastră trebuie să se răspândească asupra celor din jur astfel de efecte, încât și oamenii din jurul nostru să poată spune: „Atunci s-au bucurat ucenicii, când L-au văzut pe *Domnul!”* (Ioan 20.20).

Toate acestea sunt cuprinse în „noi” din Geneza 1.26. Nu e de mirare că tocmai aici Duhul Sfânt îl înalță pe scriitor la înălțimi poetice. Într-un ritm triplu de versuri paralele, el sărbătorește crearea omului *triunitar* în spirit, suflet și trup, de către Dumnezeul *triunitar*.

„Dumnezeu l-a *creat* pe om după chipul Său; l-a *creat* după chipul lui Dumnezeu: parte bărbătească și parte femeiască i-a *creat*” (Geneza 1.27).

Într-o **vineri** (a șasea zi a săptămânii creației) a fost creat omul. Dar apoi a venit păcatul. Nobilul scop al destinației sale părea pierdut pentru totdeauna. Atunci a apărut Mântuitorul: *Hristos,*

[3] Cuvântul „triunitar” nu apare în Biblie; însă *adevărul* exprimat prin el biblic și prin urmare *folosirea* lui este justificată – dacă nu este înțeleasă greșit. (Er. Sr.)

chipul divin, și a eliberat **chipul** *căzut.* Și din nou a fost o *a șasea* zi a săptămânii, o **vineri**,[4] în care El a împlinit în mod fundamental lucrarea mântuirii. Prin această zi de la Golgota suntem mântuiți pentru eternitate. Acum putem să-I aparținem și, ca ai Săi, să reflectăm chipul Său. Lumina *Sa* să fie lumina *noastră,* bucuria *Sa* bucuria *noastră,* biruința *Sa* biruința *noastră*, iar cuvântul *Său* de triumf de pe cruce strigătul *nostru* de biruință;

„S-a sfârșit!” (Er. Sr.)

Răspunsul redactorului coordonator:

Acest răspuns prețios va servi tuturor cititorilor (nu doar celui care a pus întrebarea), precum și mie, ca o bogată învățătură și înviorare. Avem motive suficiente să-I mulțumim Domnului pentru această frumoasă interpretare.

Dragul nostru colaborator ne-a oferit deja, în întrebarea 8 din Anuarul 16, un răspuns profund cu privire la *slujirea* multiplă a *îngerilor*, iar lucrarea se alătură în mod demn.

Mi se pare foarte remarcabil faptul că autorul răspunsului de mai sus ajunge la aceeași concluzie, care încă din vechime este văzută în cuvântul „noi” din pasajul nostru: taina „Trinității” lui Dumnezeu. Și nu în sensul că ar spune pur și simplu: „așa este!”, ci că, pe baza, să zicem, a *„plinătății divine”,* el construiește cunoașterea „diferențierea de sine în Dumnezeu”. Aici aș dori să previn o neînțelegere: nu că în Dumnezeu ar fi existat îndoieli cu privire la aceste lucruri — cum ar putea fi așa ceva?! Dar spun aceasta pentru că, urmare a numeroaselor erezii (cum ar fi, de exemplu, cea a așa-numiților în mod eronat „Cercetători Serioși ai Bibliei”, care sunt falsificatori ai Scripturii de cea mai joasă speță), care își fac de cap în lume, se aud uneori cuvinte care, având în vedere gloria Domnului, ar putea să ne roșească fața din cauza mâniei sfinte. Aici se încadrează și gânduri precum acela că Domnul Isus ar fi devenit conștient de filiația Sa divină abia treptat!! Și aici s-ar încadra și neînțelegerea dogmatică conform căreia Persoana lui Dumnezeu S-ar fi diferențiat abia treptat în Trinitate!! Nu, dimpotrivă, încă de la început, minunata *plinătate* a lui Dumnezeu este mărturisită în Scriptură, iar pasajul nostru oferă una dintre dovezile în acest sens. Alte neînțelegeri țin de diversitatea numelor lui Dumnezeu, sub care El S-a revelat. Chiar dacă în Dumnezeu Trinitatea este absolut stabilită încă de la început — fără ca, din această cauză, termenul acesteia să fie folosit ca expresie biblică, ce rău este în asta? Nu este oare mai minunat să privim astfel de taine, care oricum sunt de neînțeles pentru rațiune, cu ochii uimiți ai credinței? A se vedea Anuarul 14, întrebarea 23!, unde găsim și reflecții despre Trinitatea lui Dumnezeu (F. Kaupp!).— Așadar, chiar dacă acest concept al „Triunității” („Trinității”, eu prefer cuvântul „Triunitate”, pe care îl consider mai clar!) este în *Dumnezeu* un fapt stabilit de la început și înainte de început, totuși, având în vedere că înțelegerea din partea generației căzute a oamenilor se produce foarte lent, a fost necesar ca revelarea acestor măreții să se desfășoare treptat, și tocmai asta vrea să spună dragul nostru colaborator când scrie că „pe măsură ce revelația divină a mântuirii avansează (sau «progresează»), **Persoanele** ființei divine ies în evidență din ce în ce mai clar”. Pentru noi, credincioșii Noului Testament, toate acestea sunt revelate mai clar, și chiar dacă cuvântul „Triunitate” nu se găsește nici aici, totuși realitatea este cu atât mai evidentă, de exemplu în „porunca botezului”, Matei 28.19, și în capitolele Ioan 14–17, precum și în multe pasaje din

[4] Probabil vineri, 7 aprilie în anul 30 după Hristos. (Er. Sr.)

epistole, cum ar fi, de exemplu, 2 Corinteni 13.13 și altele, și aș dori să-i întreb pe adversarii acestui fapt biblic (adversari, pentru că lipsește cuvântul „Triunitate”!) odată: dacă astfel de pasaje nu dovedesc *realitatea* Triunității, la fel cum o face deja acel „Noi” din Geneza 1.26, ce spun ele atunci? Dacă astfel de pasaje, în care se disting clar trei Persoane de același rang (vorbesc din punct de vedere uman și foarte imperfect!), nu ar exprima *plinătatea Dumnezeului unic,* care Se revelează în *trei Persoane,* ce ar exprima ele atunci?? Știm că evreii, la convertirea lor, au întotdeauna cea mai mare dificultate în a accepta divinitatea absolută a Fiului și a Duhului și — n-ar avea ei oare dreptate cu această dificultate, dacă ar fi vorba de ființe divine *independente,* de sine stătătoare?! „Pentru că este un singur Dumnezeu” (1 Timotei 2.5). „Ascultă, Israele! Domnul Dumnezeul nostru este un singur Domn, și să-L iubești pe Domnul Dumnezeul tău ...” (Marcu 12.29; compară cu Deuteronomul 6.4,5 și alte pasaje). Dar când ochii unui om sunt deschiși către gloriile Dumnezeului cel viu și către plinătatea Sa, atunci el *înțelege prin credință* că în Dumnezeu există trei Persoane diferite, care acționează de la sine în Dumnezeu, Cel Unul (*mai mult* decât simple forțe și radiații!!), și se închină Tatălui în *Duh* și în *adevăr* (Hristos)! Trei Persoane într-o singură Persoană, așa cum omul este creat după această imagine ca o triunitate într-o singură persoană (ca trup, suflet și duh), tot așa este Dumnezeu, ca arhetip infinit în *plinătatea Sa,* este o *Triunitate desăvârșită într-o singură Persoană.* Lăudat fie El!

Trebuie să mă abțin (din lipsă de spațiu) să mai intru în detalii cu privire la asemănarea omului cu Dumnezeu. Cât de bine însă că nu suntem înălțați la asemănarea cu îngerii! Mulți s-ar mulțumi cu asta, iar opinia religioasă conform căreia oamenii care au trecut în neființă, în special copiii, ar deveni îngeri — ceea ce Scriptura, Dumnezeu fie lăudat!, nu spune! —, este legată de această concepție greșită. Dar noi am devenit părtași la privilegii mai înalte: „asemenea chipului Fiului Său!” (Romani 8.29, compară cu răspunsul A!)

Ce glorii! Și așa cum într-o zi vom fi asemănători cu El și în trup (Filipeni 3.21), tot așa suntem deja acum în ceea ce privește sufletul și în duhul, fiindcă „*noi toți, privind ca într-o oglindă, cu fața descoperită, gloria Domnului, suntem transformați în același chip,* din glorie spre glorie, întocmai ca de la Duhul Domnului” (2 Corinteni 3.18). Toate acestea ne sunt acum posibile prin mântuirea în Hristos Isus, dar la crearea sa, omul a primit și primul om necăzut în păcat a purtat în triunitatea sa de „trup, suflet și duh” chipul lui Dumnezeu, care urma să-l facă destoinic să domnească aici pe pământ, ca un fel de împărat locțiitor, așa cum Dumnezeu în gloria Sa de nepătruns și în plinătatea Sa – *„noi” - a Triunității Sale* domnește asupra universului.

Ajunge cu aceste glorii nesfârșite, pe care acum le zărim doar vag și cu greu. Ce va fi atunci când ochii noștri se vor deschide pe deplin! (1 Corinteni 2)

Să avem harul de a ne dovedi și de a ne afirma aici, pe pământ, ca *„martori ai Săi”* (Faptele apostolilor 1.8), prin cuvânt, faptă și întreaga noastră ființă, oferind astfel lumii o mică, ah, atât de slabă lecție ilustrativă despre ceea ce este Dumnezeu: *„Duh”* și *„Lumină și dragoste”* (Ioan 4.24; 1 Ioan 1.5; 4.8 și 16).

Fie ca harul Său să lucreze aceasta tot mai mult în noi, în timp ce noi „umblăm în El”, adică „în Hristos Isus”! (Coloseni 2.6) (Fritz Koch).

Titlul original: *„Was bedeutet die Mehrzahl «uns» in 1. Mose 1.26?”.*
Sursa: Handreichungen – Biblische Fragen und Antworten, pag. 208-214;
Vol. 18, Anul 1933.